Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/25-516/9
Podgorica, 19.03. 2025. godine

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PREPORUKA
iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2021. godinu
- III Izvještaj -

Podgorica, mart 2025. godine

Na bazi trećeg Izvještaja o realizaciji preporuka Hrvatske građanske inicijative, od 12.02.2025. godine, a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu preporuka DRI, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Branislav Radulović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 19.03.2025. godine, razmotrio je i usvojio

I Z V J E Š T A J
o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2021. godinu
- III Izvještaj -

Odgovornost subjekta revizije

Subjekt revizije je odgovoran za realizaciju preporuka i blagovremenu dostavu Izvještaja o realizaciji preporuka.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Državna revizorska institucija je odgovorna za praćenje i izvještavanje o stepenu realizacije izdatih preporuka.

Državna revizorska institucija je izvršila reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2021.godinu i sačinila Konačni izvještaj o reviziji br. 04-035/22-1285/24 od 10.10.2022. godine u kojem je subjektu revizije dato 11 preporuka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Državna revizorska institucija je od usvajanja Konačnog izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2021.godinu, izvršila tri kontrole realizacije preporuka na osnovu dostavljenih izvještaja o realizaciji preporuka i prateće dokumentacije od strane subjekta revizije.

I kontrola realizacije preporuka od 12.06.2023.godine – I Izvještaj

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je nakon I kontrole realizacije preporuka da je Hrvatska građanska inicijativa u izvještajnom periodu od usvajanja Izvještaja o reviziji (10.10.2022. godine) do podnošenja Izvještaja o realizaciji preporuka, realizovala manji broj preporuka (3 od 11), dok 8 (osam) preporuka zahtijeva dalje praćenje (od kojih su dvije preporuke djelimično realizovane, pet preporuka nije realizovano, dok se za jednu preporuku državna revizorka nije mogla uvjeriti u status). S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Hrvatska građanska inicijativa za 8 preporuka koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 3,4,5,6,7,8,9 i 11) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.11.2023.godine.**

II kontrola realizacije preporuka od 14.12.2023.godine – II Izvještaj

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je, nakon II kontrole realizacije preporuka da je Hrvatska građanska inicijativa u izvještajnom periodu od usvajanja Izvještaja o reviziji (10.10.2022. godine) do podnošenja drugog Izvještaja o realizaciji preporuka (15.11.2023. godine), realizovala 8 (osam) od ukupno 11 (jedanaest) datih preporuka, 1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana, dok se za 2 (dvije) preporuke nije mogao utvrditi status. S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Hrvatska građanska inicijativa za 3 preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 3, 4 i 9) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.06.2024.godine.**

Hrvatska građanska inicijativa je dostavila Državnoj revizorskoj instituciji treći Izvještaj o realizaciji preporuka, dana 12.02.2025. godine sa pratećom dokumentacijom (sa zakašnjenjem od 7 mjeseci i 11 dana).

III kontrola realizacije preporuka – III Izvještaj

Rukovodilac nadležnog Kolegijuma za vršenje revizije Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2021. godinu, naložio je državnoj revizorki, da izvrši III kontrolu realizacije preporuka, na osnovu novog Izvještaja o realizaciji preporuka, dostavljenog od strane subjekta revizije dana 12.02.2025. godine i prateće dokumentacije.

Državna revizorka je izvršila III kontrolu realizacije 3 preporuke koje su, nakon II kontrole, zahtijevale dalje praćenje (preporuke br.: 3,4 i 9) iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Hrvatske građanske inicijative za 2021. godinu, nakon čega je nadležni Kolegijum, na osnovu ocjene državne revizorke, zaključio sledeće:

- **1 (jedna) preporuka je realizovana,**
- **1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana,**
- **1 (jedna) preporuka nije realizovana.**

U nastavku je dat Obrazac sa ocjenom statusa 3 preporuke od strane državne revizorke i zaključkom Kolegijuma u vezi sa istim, nakon III kontrole.

Red.br.	Preporuka DRI broj	Status preporuke/ocjena državnog revizora		Zaključak kolegijuma DRI
1	3.	Preporuka nije realizovana.	NR	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
2	4.	Preporuka je realizovana.	R	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
3	9.	Preporuka je djelimično realizovana.	DR	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)

Generalni zaključak Kolegijuma DRI:

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je, nakon III kontrole realizacije preporuka da je Hrvatska građanska inicijativa u izvještajnom periodu od usvajanja Izvještaja o reviziji (10.10.2022. godine) do podnošenja trećeg Izvještaja o realizaciji preporuka (12.02.2025. godine), realizovala 9 (devet) od ukupno 11 (jedanaest) datih preporuka, 1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana, dok 1 (jedna) preporuka nije realizovana. S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Hrvatska građanska inicijativa za 2 preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 3 i 9) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.09.2025.godine.**

Izvještaj o realizaciji preporuka DRI će se dostaviti subjeku revizije i skupštinskom Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu i objaviti na web stranici DRI.

U prilogu Izvještaja o realizaciji preporuka DRI dati su Obrasci za praćenje preporuka subjekta revizije, koje su nakon II kontrole zahtijevale dalje praćenje.

Izvještaj pripremila,
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević

Obrazac 2 - Izvještaj subjekta revizije o realizaciji preporuka			
Subjekat revizije	Hrvatska građanska inicijativa	**Zakonski predstavnik subjekta revizije**	
Vrsta revizije	Finansijska revizija i revizija pravilnosti	**Odgovorna osoba**: (ime i prezime, telefon, e-adresa)	
Obuhvaćen period revizijom	2021. godina		
DRI broj (konačnog) izvještaja o reviziji**:**		Zavodni broj Akcionog plana za realizaciju preporuka iz izvještaja o realizaciji	
Datum usvajanja (konačnog) izvještaja o reviziji**:**	10.10.2022.godine	**Mjesto**	
Rok za dostavu Akcionog plana za realizaciju preporuka	10.11.2022.godine	**Datum dostave Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	
Rok za dostavu dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka		**Datum dostave dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	
Krajnji rok za dostavu izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji (čl. 15. Zakona o DRI)	10.04.2023.godine	**Zavodni broj Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:**	
		Datum dostave Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:	
Nadležni sektor	Sektor IV	**Zavodni broj izvještaja o realizaciji preporuka**	
Odjeljenje	Odjelenje za reviziju političkih partija i korisnika sredstava državnog budžeta		
Revizorski tim	Zorica Knežević- državna revizorka, načelnica u sektoru IV; Violeta Kovačević-državna revizorka, rukovoteljka odjeljenja ; Marija Ivanović- državna revizorka	**Datum dostave izvještaja o realizaciji preporuka**	

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
3.	Subjekt revizije treba da sa izvršiocima za obavljanje poslova koji po prirodi i opisu imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.		Nosioci aktivnosti: Adrijan Vuksanović Rok za **realizaciju** aktivnosti: Rok za **izvještavanje** DRI: 12.2.2025.	U planu je u narednom periodu realizirat preporuku.	Ocjena subjekta revizije: nije realizirano Ocjena državnog revizora: **NR - nije realizovana**
(7)	**Obrazloženje subjekta revizije**: Druga kontrola: Nakon ostvrivanja izbornog rezultata i dobijanja statusa parlamentarne stranke HGI čime su ostvareni veći prihodi stranke nije došlo do realiziranja preporuke. Takva vrsta troška će biti predložena u financijskom planu za 2024.godinu.				
(8)	**Dostavljena dokumentacija:** Nije dostavljena dokumentacija koja se odnosi na realizaciju preporuke. Druga kontrola:Nije dostavljena dokumentacija koja se odnosi na realizaciju preporuke br.3.Treća kontrola:Subjekt revizije nije dostavio dokumentaciju u vezi realizacije navedene preporuke.				
(9)	**Komentar državnog revizora - I kontrola:** Imajući u vidu da, nije dostavljena dokumentacija koja se odnosi na realizaciju preporuke, a s obzirom da je subjekt revizije u svom Izvještaju naveo razloge odgađanja realizacije ove preporuke usled gubitka parlamentarnog statusa i prihoda po tom osnovu, ocijenjuje se da, subjekt revizije nije realizovao preporuku br.3. **II kontrola**: S obzirom da, subjekat revizije nije dostavio dokumentaciju koja se odnosi na realizaciju navedene preporuke, k**onstatuje se da se državni revizor nije mogao uvjeriti u status realizacije preporuke br.3** **III kontrola:**Imajući u vidu da, subjekt revizije nije dostavio dokumentaciju u vezi realizacije navedene preporuke, državni revizor je uvidom u dokumentaciju dostavljenu u vezi realizacije preporuke br.4 utvrdio da, subjekt revizije nije realizovao preporuku , obzirom da je Partija od angažovanih lica, u 2024.godini, angažovala veći broj lica po ugovoru o djelu za vršenje poslova (poslovi stranačkog povjerenika, vođenje evidencije dnevnog prometa blagajne i sekretarski poslovi) koji po prirodi i opisu posla spadaju u poslove redovne djelatnosti Partije. S tim u vezi, konstatuje se da, navedena preporuka nije realizovana.				
4.	Subjekt revizije treba da ugovore o djelu zaključuje u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.		Nosioci aktivnosti: Adrijan Vuksanović Rok za **realizaciju** aktivnosti: 31.12.2023. Rok za **izvještavanje** DRI: 12.2.2025.	Preporuka je realizirana te su ugovori usklađeni s odredbama Zakona o obligacionim odnosima.	Ocjena subjekta revizije: realizirana preporuka Ocjena državnog revizora: **R - realizovana**
(7)	**Obrazloženje subjekta revizije**:Ugovori o djelu zaključeni sukladno Zakonu o oblig. odnosima.				
(8)	**Dostavljena dokumentacija**: Nije dostavljena dokumentacija koja se odnosi na realizaciju date preporuke. Druga kontrola:Nije dostavljena dokumentacija koja se odnosi na realizaciju preporuke br.4. Treća kontrola: Ugovori o djelu za prosinac 2023. te svi ugovori o djelu za 2024.				
(9)	**Komentar državnog revizora - I kontrola:** Subjekat revizije nije dostavio dokumentaciju, koja se odnosi na realizaciju date preporuke, tako da se državni revizor nije mogao uvjeriti u status iste. **II kontrola**: Imajući u vidu da, subjekat revizije nije dostavio dokumentaciju koja se odnosi na realizaciju preporuke br.4. to se ocjenjuje da se državni revizor nije mogao uvjeriti u status realizacije navedene preporuke. **III kontrola:** U vezi realizacije navedene preporuke subjekt revizije je dostavio ugovore o dijelu zaključene u decembru 2023. i januaru 2024.godine sa jednim izvršiocem za obavljanje poslova stranačkog povjerenika i ugovore o dijelu zaključene sa pet izvršilaca u avgustu 2024.godine za obavljanje poslova stranačkog povjerenika, administriranja stranačkog web sajta, vođenja evidencije dnevnog prometa blagajne i poslova marketinga stranačkih društvenih mreža i sekretarske poslove u klubu HGI i DUA. Uvidom u prezentirane ugovore o dijelu, utvrđeno je da, isti sadrže pravni osnov za zaključenje ugovora, sadržan u članu 669 Zakona o obligacionim odnosima. S tim u vezi, ocjenjuje se da je navedena preporuka realizovana.				

9.	Subjekt revizije treba da evidentiranje svih troškova u poslovnim knjigama vrši na istoj računovodstvenoj osnovi i da obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu usaglašene i ovjerene dokumentacije.		Nosioci aktivnosti: Računovodstveni servis Rok za realizaciju aktivnosti: 31.3.2024. Rok za izvještavanje DRI: 21.2.2025.	Preporuka je realizirana te knjigovodstveni servis u poslovnim knjigama obezbjeđuje evidentiranje prihoda lokalnih samouprava na obračunskoj osnovi.	Ocjena subjekta revizije: realizirana preporuka Ocjena DRI: DR - djelimično realizovana
(7)	**Obrazloženje subjekta revizije**: Druga kontrola: HGI je 23. 03. 2023. dobila od strane Općine Tivat ovjereni IOS o stanju obveza i potraživanja zaključno s 31.12. 2022. koji dostavljamo. Također dostavljamo izjavu knjigovodstvenog servisa Confirm iz Tivta. Treća kontrola: Obezbjeđena je evidencija potraživanja od lokalnih samouprava.				
(8)	**Dostavljena dokumentacija:** Izjava od 09.05.2023., nalozi za knjiženje, Dopis Sekretarijata za finansije opštine Tivat br.08-402/23-87/1 od 23.03.2023. Druga kontrola: Izjava knjigovodstvene agencije br.14/23 od 28.11.2023.godine (kod Partije zavedena pod brojem 370-2023 od 28.11.2023.), Zaključni list za period od 01.01.-31.12.2022., analitičke kartice prihoda i troškova i nalozi za knjiženje za 2022.godinu i dopis Sekretarijata za finansije opštine Tivat , br. 23-87/1 od 23.03.2023.godine. Treća kontrola: Analitičke kartice potraživanja za dotacije i anal. kartice prihoda.				
(9)	**Komentar državnog revizora - I kontrola**: Shodno Izjavi od 09.05.2023.godine, Hrvatska građanska inicijativa u svojim poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalne samouprave iz razloga što su obaveze SO Tivat na ime redovnog finansiranja Partije, na dan 31.12.2022. shodno Dopisu Sekretarijata za finansije opštine Tivat br.08-402/23-87/1 od 23.03.2023 iznosile 0,00€. Takođe, shodno Izjavi, evidentiranje prihoda vrši se na gotovinskoj osnovi , dok se rashodi evidentiraju na obračunskoj osnovi, izuzev dijela troškova koji se vode na gotovinskoj osnovi (ugovori o dijelu i stipendije). Shodno navedenom, ocijenjuje se da je subjekt revizije djelimično realizovao preporuku br.9, iz razloga što je realizovao preporuku u dijelu potraživanja od lokalne samouprave na osnovu usaglašene i ovjerene dokumentacije , dok nije realizovao preporuku u dijelu evidentiranja svih troškova u poslovnim knjigama na istoj računovodstvenoj osnovi. **II kontrola:** U postupku vršenja druge kontrole realizacije navedene preporuke, dostavljena je Izjava knjigovodstvene agencije, br.14/23 od 28.11.2023.godine (kod Partije zavedena pod brojem 370-2023 od 28.11.2023.), shodno kojoj se za potrebe Hrvatske građanske inicijative vodi Glavna knjiga i pomoćne evidencije.Poslovne knjige se vode shodno Zakonu o računovodstvu i primjenjuje se Pravilnik o kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica. Prihodi se priznaju u fakturisanom iznosu, umanjeni za odobrene popuste, u periodu kada su obračunati.U ostale prihode se obuhvataju prihodi od davanja u zakup imovine, subvencija, regresa i refundacija od državnih organa i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od momenta naplate. Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Stranke i gubitke. Rashodi od redovnih aktivnosti su troškovi materijala, zarade zaposlenih,amortizacija,ostali rashodi nezavisno od momenta plaćanja i drugo. Imajući u vidu da je za 2023.godinu dostavljena samo Izjava, subjekat revizije je za 2022.godinu dostavio i dopis Sekretarijata za finansije opštine Tivat , br. 08-402/23-87/1 od 23.03.2023.godine, uvidom u koju je konstatovano da stanje potraživanja, odnosno obaveza opštine Tivat prema Hrvatskoj građanskoj inicijativi, sa stanjem na 31.12.2022.godine iznosi: potraživanja 42.493,83 € po osnovu zakupa poslovnog prostora; obaveze 0,00€, a u postupku vršenja druge kontrole realizacije preporuka priloženi su: Zaključni list za period od 01.01.-31.12.2022., analitičke kartice prihoda i troškova i nalozi za knjiženje za 2022.godinu. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da je subjekat revizije dostavio isti dokaz, kao prilikom vršenja prve kontrole (dopis Sekretarijata za finansije opštine Tivat , br. 08-402/23-87/1 od 23.03.2023.godine), shodno kojem Partija u svojim poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava iz razloga što su obaveze SO Tivat na ime redovnog finansiranja Partije, na dan 31.12.2022. shodno Dopisu Sekretarijata za finansije opštine Tivat iznosile 0,00€. Neposrednim uvidom u analitičke kartice prihoda i troškova i naloge za knjiženje utvrđeno je da se evidentiranje prihoda vrši na gotovinskoj osnovi , dok se rashodi evidentiraju na obračunskoj osnovi, izuzev dijela troškova koji se vode na gotovinskoj osnovi (ugovori o dijelu i stipendije). Shodno navedenom, status realizacije preporuke br.9 ostaje nepromjenjen, odnosno, subjekat revizije je djelimično realizovao navedenu preporuku. **III kontrola:** U vezi realizacije navedene preporuke subjekt revizije je dostavio analitičke kartice prihoda (k-to 6591 prihodi SO Tivat, k-to 65912 prihodi SO Tivat-Forum žena i potraživanja od dotacija sa stanjem na 31.12.2023. k-to 2223 u iznosu od 2.951,06€) kao dokaz da je u svojim poslovnim knjigama obezbijedio evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava sa stanjem na 31.12.2023.godine.Imajući u vidu da je subjekt revizije dostavio samo dokaze u vezi dijela realizacije navedene preporuke, ocjenjuje se da je navedena preporuka djelimično realizovana.				

Red. br.	Preporuka DRI broj	Vrsta preporuke	Klasifikacija preporuke po stepenu značaja	Odgovoran za realizaciju preporuke *	Status/ocjena DRI	Komentar DRI	Zaključak kolegijuma
1	**3**	Pravilnosti		Hrvatska građanska inicijativa	NR - nije realizovana	Preporuka nije realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)
2	**4**	Pravilnosti		Hrvatska građanska inicijativa	R - realizovana	Preporuka je realizovana.	Nije potrebno dalje pratiti preporuku
3	**9**	Pravilnosti		Hrvatska građanska inicijativa	DR - djelimično realizovana	Preporuka je djelimično realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuka (od subjekta revizije zatražiti dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja)